

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍSKA

V rozesílce 16/2014 přinášíme pozvánky na zářijové a říjnové akce, nabídky výukových programů, vzdělávacích akcí, propozice soutěží, upozornění na projekty i grantové výzvy.

V regionu probíhá celá řada zajímavých akcí motivovaných měsícem biopotravin, Dnem bez aut či Dnem stromů. Do konce října můžete zasílat nominace na Cenu EVVO za rok 2014.

Aktuální přehled akcí v regionu najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz

Klub Lísky

Líbí se Vám programy a činnosti Lísky? Máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje? Svým členstvím v Klubu podpoříte naše poslání a programy, a zároveň dáte najevo, že nám fandíte. Více informací [najdete zde](#). [Přečtěte si](#), jak Klub Lísky funguje a co nabízí. [Přihláška do Klubu ke stažení zde](#)

Informace i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Kde Líska pomáhá

Líska pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

- **KORUNKA LUHAČOVICE** vznikla po několikaleté usilovné práci na benefičních projektech. Mezi hlavní cíle patří pomoc nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí. Více na www.korunkaluhacovice.cz

- **Sbírka Světluška: Komu svítí Světluška**

Světluška provází děti a dospělé s těžkým zrakovým postižením na jejich cestě k samostatnosti. Přispívá na speciální pomůcky, jako jsou mluvicí počítače či optické lupy, na vodící psy, osobní asistenci pro zrakově postižené děti integrované do běžných škol. Podporuje zrakově postižené studenty. Financuje projekty, které rozvíjí talent a tvořivé schopnosti lidí se zrakovým postižením.

<http://svetluska.centrum.cz/win/pro.phtml>

➤ **Dobrý anděl**

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění. Více na <https://www.dobryandel.cz/>

Šíříme myšlenku Dobrého anděla a pomáháme oslovit a získat další Dobré anděly.

Podívejte se na novou kampaň: <https://www.dobryandel.cz/1500-statecnych/>

Aktuality a novinky

❖ **Cena za přínos k rozvoji EVVO ve Zlínském kraji za rok 2014**

Do 30. října můžete zaslat nominace na udělení ocenění v rámci XIV. ročníku Ceny za přínos k rozvoji environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty ve Zlínském kraji za rok 2014.

Kategorie:

1. Osobnost EVVO.
2. Ředitel školy, školského zařízení/ manažer neziskové organizace.
3. Školní koordinátor EVVO, pedagog, lektor.
4. Pracovník/dobrovolník nestátní neziskové organizace.
5. Komunální politik/pracovník veřejné správy.
6. Žák základní/střední školy, student vyšší/vysoké školy.
7. Podnikatel (*právnícká i fyzická osoba*).
8. Škola, školské zařízení/nezisková organizace.
9. Projekt/aktivita EVVO realizovaný/á na území Zlínského kraje.
10. Objev v oblasti EVVO (*jednotlivec*).

Nominace budou zveřejněny a ceny budou předány na XIV. Krajské konferenci o EVVO ve Zlíně ve čtvrtek 13. listopadu 2014.

Nominace podávejte prostřednictvím formuláře, který najdete v příloze, do 30.10.2014 na adresu Lísky: infoevvo@seznam.cz, Líska, o.s., Rokytnice 436 (Základní škola), 755 01 Vsetín

❖ **Jablečná slavnost v Hostětíně v neděli 28. září**

Přijďte se podívat na Jablečnou slavnost do Hostětína!

Nenechte si ujít tradiční oslavu jablek, řemesel a kultury v neděli 28.9. 2014 od 11:00 v Hostětíně. Přijďte ochutnat ovoce Bílých Karpat! Jablka na každém kroku a ve všech podobách - čerstvě vylišaný mošt v moštárně, v sadu sušená jablíčka z tradiční sušírny ovoce, pečená jablka v jablečných moučnicích i čerstvě utržená jablka ze stromu v přírodní zahradě Centra Veronica. Tématiku doplňuje ovocnářská poradna, ochutnávka ovoce a prodej sazenic starých odrůd ovoce. Bohatý doprovodný program zabaví děti i rodiče.

Více na <http://hostetin.veronica.cz/jablecna-slavnost-2014>

POZOR: HLEDÁME DOBROVOLNÍKY. Pokud máte čas, chuť a jste ochotní pomoci, budeme moc rádi. Více se dozvíte na <http://hostetin.veronica.cz/stante-se-dobrovolniky-na-jablecne-slavnosti>. Je to pěkná akce a kromě práce si užijete i zábavu a poznáte nové lidi. Těšíme se na vás!

❖ Strom roku 2014

Podpořte s námi "Dub rodiny" v soutěži o titul "Strom roku 2014"

Dub roste na pitínských Jahodiskách mezi Pitínem a Hostětínem. Více se o něm dozvíte na <http://stromroku.cz/Letosni-rocnik/dub-rodiny-v-pitine.aspx>

Podpisové archy jsou k dispozici v sídle ZO ČSOP Veronica, Panská 9, Brno a v Centru Veronica Hostětín, Hostětín 86.

Podpořit ho můžete také zasláním dárcovské SMS na číslo 87 777 ve tvaru: DMS STROM6

❖ Září je letos opět měsícem biopotravin

Září – Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství vyhláší Ministerstvo zemědělství již od roku 2005. Cílem kampaně je seznámit spotřebitele s biopotravinami, vysvětlit jakým způsobem jsou značeny, jak jsou kontrolovány a představit kvalitu biopotravin opravdu zblízka – přímo na ekofarmách a v rámci biojarmarků."

Více o kampani najdete na www.mesicbiopotravin.cz

Zdroje (nejen) pro EVVO

➤ Blíží se uzávěrka **1. výzvy mikrograntů z Fondu pro nestátní neziskové organizace.**

Už jen necelý měsíc mají neziskové organizace na to, aby podaly žádost o mikrogrant z Fondu pro NNO, který společně administrují Nadace Partnerství a Nadace rozvoje občanské společnosti. Mikrogranty mají pomoci českým neziskovým organizacím navázat nebo prohloubit spolupráci s norskými, lichtenštejnskými nebo islandskými organizacemi. Peníze jsou určeny zejména na cesty zástupců českých organizací do donorských zemí, za účelem osobní návštěvy partnerské organizace. Dalším krokem navázané spolupráce je pak její prohloubení během přípravy společné žádosti do Fondu pro NNO. Maximální výše grantu je 70.000 Kč a termín odevzdávání žádostí je 1. října.

Podrobné informace o Fondu pro nestátní neziskové organizace naleznete na www.fondnno.cz a kompletní znění výzvy je k dispozici na www.fondnno.cz/res/data/001/003537.pdf

Souhrnné informace o 1. výzvě Mikrograntů:

Mikroprojekty jsou jednou z forem podpory v rámci Fondu pro bilaterální spolupráci na programové úrovni, zřízenou za účelem posílení bilaterálních vztahů mezi českými NNO a subjekty z donorských států (Norsko, Island, Lichtenštejnsko).

Termín vyhlášení: 20. ledna 2014

Uzávěrka žádostí: 1. října 2014

Výše grantu: maximálně 70.000 Kč

➤ **Výzva 72 hodin pro lidi, pro přírodu a pro místo, kde žiješ**

3. ročník projektu, do kterého se již zapojilo přes **30 000 lidí**. A co ty? Připojíš se k nim?

9. – 12. 10. 2014

Máš nápad, jak zlepšit místo, kde žiješ? Dej dohromady pár kámošů, s nimiž nápad uskutečníš, nebrblej, mákni a buď cool!

<http://www.72hodin.cz/2014/>

- Získej grant! Uzávěrka již 1.10.2014.
- Program Erasmus+: Mládež v akci** je tu právě pro vás! Neváhejte, podejte si **do 1. října 2014** žádost o grant a získejte grant pro Váš projekt! Můžete si požádat o finanční podporu pro některou z těchto mezinárodních aktivit:
- Evropská dobrovolná služba
 - Výměny mládeže
 - Školení pracovníků s mládeží
 - Projekty spolupráce a iniciativy mládeže
 - Strukturovaný dialog (podpora politik mládeže)
- Více informací najdete na www.naerasmusplus.cz nebo na emailu: mladezvakci@dzs.cz

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

▪ Poctivě vyrobené – dny otevřených dveří:

Neděle 14. září 2014 – Kozojedský dvůr, Nítkovice, Litenčice, www.kozojedsky-dvur.cz

Sobota 20. září 2014 - Agropyto, spol. s r.o., www.agropyto.cz

Neděle 28. září 2014 - Moštárna Hostětín, <http://www.mostarna-hostetin.cz/>

Neděle 25. října 2014 - stolařství - bednářství p. Fryzelka, Vlachovice

▪ Konference Mír s planetou, Vsetín, 24. září.

Zájemci o účast na konferenci se mohou registrovat prostřednictvím e-formuláře na www.aerv.cz

▪ Jablečná slavnost v Hostětíně, neděle 28. září 2014

Součástí letošní Jablečné slavnosti v Hostětíně bude nově i biojarmak.

<http://hostetin.veronica.cz/jablecna-slavnost-2014>

Těšit se můžete na bohatý program pro celou rodinu i Den otevřených dveří v moštárně.

V sadu najdete stánek Lísky. Odpoledne vyhlásíme na návsi **výsledky KRAJSKÉ SOUTĚŽE O TITUL REGIONÁLNÍ VÝROBCE podporující místní udržitelnou ekonomiku ve Zlínském kraji.**

Na Jablečné slavnosti startujeme osvětovou kampaň STROMY a MY.

▪ IVX. Krajská konference o environmentální výchově a vzdělávání, 13. listopadu 2014, 14/15 Baťův institut Zlín. Téma: Místní a globální spolupráce v environmentálním vzdělávání – příklady na cestě k udržitelnosti.

- **Den bez aut**, 22. září na řadě míst ve Zlínském kraji. Ve **Vsetíně** se na Vás od 11 hodin těšíme ve Fairtradové kavárně na Smetance!

▪ Krajská knihovna Františka Bartoše školám

Oddělení pro děti a oddělení pro dospělé čtenáře Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně připravilo na **školní rok 2014/2015** plán besed, exkurzí a jiných akcí, které jsou určeny mateřským školám, základním školám, nižším ročníkům víceletých gymnázií a jiným školským zařízením.

Místem konání nabízených programů je nové sídlo knihovny, tj. budova 15 bývalého továrního areálu, 14|15 BAŤŮV INSTITUT, Vavrečkova 7040. Vstup do budovy je z platformy mezi budovami 14 a 15.

Aktuální informace o knihovně najdete na internetové adrese www.kfbz.cz

- **MUZEUM REGIONU VALAŠSKO ZVE NA PŘÍRODOVĚDNÉ PŘEDNÁŠKY A PROGRAMY**
Více informací na www.muzeumvalassko.cz

Výstavy ve Zlínském kraji

- **14/15 Baťův institut Zlín**, nabídka na www.14-15.cz
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální výstavy najdete na <http://www.muzeumvalassko.cz>
V zámku Lešná u Valašského Meziříčí bude výstava nevidomé sochařky Marianny Machalové-Jánošíkové. Výstavu pořádá Sdružená organizace nevidomých a slabozrakých v rámci festivalu Dny umění nevidomých na Moravě a projektu Pošmátrej a uvidíš.
Výstava bude zahájena **vernisaží 16. 9. v 15 hodin** v Bílém sále zámku a potrvá do 31. 10. 2014.
<http://muzeumvalassko.cz/vystavy/pohlazeni-marianny-machalove/>

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- Pozvání na workshopy **„PRŮVODCEM PO UTAJENÝCH MÍSTECH MORAVSKÉHO KRASU“**, pořádané v rámci projektu „Turismus v kraje a kras v turismu“. *Plakátek v příloze.*
Podrobnosti a přihlášky: Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání, Barbora Appelová, tel.: 720 996 850, e-mail: barbora.appelova@lipka.cz,
www.kras-turizmus.eu
www.lipka.cz/krt
- **Otevření Domu přírody Litovelského Pomoraví pro veřejnost**
sobota, 20. září 2014 09.30
Dům přírody Litovelského Pomoraví – centrum Sluňákov Horka nad Moravou
Bohatý program: Sedm bran k přírodě Litovelského Pomoraví aneb Ořechový den a Otevření Domu přírody Litovelského Pomoraví. www.slunakov.cz
- **Semináře Poznáváme svět, které představí zbrusu nové metodické materiály pro výuku globálních témat.**
Seminář pro učitele 1. st. ZŠ proběhne **16. 10. 2014**, od 14.00 do 18.30 v seminární místnosti ARPOKu (U Botanické zahrady 828/4, Olomouc, 1. patro).
Seminář pro učitele 2. st. ZŠ a SŠ proběhne **21. 10. 2014**, od 14.00 do 18.30 v seminární místnosti ARPOKu (U Botanické zahrady 828/4, Olomouc, 1. patro).
Na jednotlivé semináře se hlase co nejdříve: petra.dostalova@arpok.cz
Více informací na <http://www.arpok.cz/index.php/cs-CZ/179-seminare-pro-pedagogy-zs-a-ss> nebo na výše uvedeném emailu.
- **Kurz pro ekoporadce:** Síť ekologických poraden vás zve na tři **e-learningové kurzy pro ekoporadce „Udržitelná spotřeba domácností“**, **„Odpadové hospodářství měst a obcí ČR“** a **„Environmentálně příznivá opatření v institucích“**. Přístup do systému je možný od **1.9.2014 do 9.11.2014**. Kurzy jsou bezplatné. Bližší informace naleznete [zde](#).

➤ **Seminář: Financování aktivit NNO včetně problematiky využívání Evropských strukturálních a investičních fondů 2014 – 2020**

Seminář v oblasti financování neziskových organizací s JUDr. Hanou Frištenskou, tajemnicí Rady vlády pro neziskové organizace. Seminář je určen zejména vedoucím pracovníkům NNO, ale i dalším zájemcům o dané téma. Termín: **19. 9. 2014, 9:30 – 16:30** hod.

Obsah:., Finanční zdroje pro NNO - vícezdrojové financování, Dotační politika státu vůči NNO na rok 2015, Stav přípravy programového období 2014 - 2020 na používání Evropských strukturálních a investičních fondů - možnosti podpory NNO. Podrobnosti a přihlášku naleznete [ZDE](#).

➤ **Programová konference zeleného hnutí: Nadechnutí 2014**

V jaké situaci se dnes nachází zelené hnutí? Jak dělat naši práci více s veřejností a lépe? Pojďte společně hledat odpovědi na otevřené programové konferenci zeleného hnutí s názvem Nadechnutí 2014. Akce proběhne ve dnech **19. – 21. září 2014 v Kaprálově mlýně u Brna**. Nadechnutí 2014 vzniká za podpory a ve spolupráci Zeleného kruhu a Zelené koalice se zastoupením Heinrich-Böll-Stiftung v Praze. Na unikátní akci tohoto roku se můžete registrovat [zde](#). Více naleznete na [zde](#).

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

➤ **Vzdělávací kurz pro mateřské školy Jak učit POLY**

Kurz obsahuje 3 základní témata, která představí odborní lektori a zkušení pedagogové:

Jak učit POLY na zahradě, Hostětín, ZMĚNA: 19.-21.3.2015

Jak učit POLY o materiálech, Uherský Brod, Maršov, 20.-22.11.2014

Jak učit POLY řemesla a tvořivé činnosti, Veselí n. M., 5.-7.2.2015

Po absolvování každého modulu obdržíte osvědčení. Pokud se zúčastníte všech 3 modulů, získáte certifikát a poukázku na zajímavé materiály.

Účast na modulu, včetně ubytování a stravování, je pro pedagogy MŠ ze Zlínského, Jihomoravského a Moravskoslezského kraje zdarma a je hrazena z prostředků OPVK.

Moduly je možné jakkoliv kombinovat, na každý je nezbytné zaslat přihlášku. Přihlášky zasílejte na : infoevvo@seznam.cz *Letáček a přihláška v příloze.*

<http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele>

<https://www.facebook.com/pages/JakUcitPOLY>

➤ **Dvoudenní exkurze POLY a živly aneb POLY jede za poznáním Navštívíme Toulcův dvůr, Mateřskou školu Semínko, Lesní školku a Ekoškolku Rozárka v Praze. Termín: 16.-17.10.2014.**

Na účastníky čekají příklady dobré praxe realizace a rozvoje polytechnického vzdělávání v MŠ. Diskuze se zkušenými pedagogy i řídicími pracovníky.

Praktické ukázky a příklady činností, vyučovacích metod, tematických a projektových dnů, budování a využití přírodních zahrad. Vše s aspektem na polytechnickou výchovu a využití témat 4 živlů - voda, země, vzduch, slunce.

Pro účastníky bude vypraven autobus CK Valaška.

Exkurze, včetně dopravy, ubytování a stravování, je pro pedagogy MŠ ze Zlínského, Jihomoravského a Moravskoslezského kraje zdarma a je hrazena z prostředků OPVK.

Přihlášky zasílejte na infoevvo@seznam.cz *Letáček a přihláška v příloze.*

➤ **Vzdělávací kurz Dítě a svět**

Kurz zahrnuje 70 hodin prezenčního studia a bude probíhat formou pěti jednodenních a dvou dvoudenních setkání. Kurz je určen pro jednu paní učitelku (není možné se střídat).

Začínáme 26.9.2014 v Uherském Brodě. Přihlášky a informace: infoevvo@seznam.cz

Kurz je součástí projektu „Vzdělávání pedagogů MŠ zaměřené na praktickou regionální polytechnickou výchovu“, reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.013, který realizuje Lipka ve spolupráci s Lískou, o.s. pro EVVO ve ZK a je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Programy a služby Lísky a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy Lísky, o.s. **Kontakt:** infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

❖ Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- **Výukové programy Lísky pro mateřské a základní školy**
Aktuální témata: Den pro kamarády, Den se Světluškou. *Letáček v příloze.*
 - **Výukové programy Centra ekologické výchovy Žabka při SVC Klubko Staré Město pro mateřské a základní školy.** *Letáček v příloze.*
 - Přírodovědné centrum Trnka při DDM Uherské Hradiště nabízí **nový výukový program o včelách a včelaření.** **Přihlašování:** www.trnka.xf.cz/objednavka_programu.html
 - Lektorský program s názvem **Není houba jako houba**, který je připraven k tradiční podzimní **Výstavě živých hub** (23. - 29. 9. 2014). Výukový program můžete navštívit v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí ve dnech **23. – 26. 9. 2014.**
Žáci se seznámí s našimi známými i méně obvyklými druhy hub, jejich životním cyklem, stavbou těla, druhy jedlými, nejedlými i jedovatými. To vše zábavnou formou doplněnou o řadu interaktivních prvků. Program je vhodný pro děti MŠ, žáky ZŠ a SŠ.
<http://www.muzeumvalassko.cz/lektorske-programy-valasske-mezirici/neni-houba-jako-houba/>
- Výstava živých hub:** <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/vystava-zivych-hub-2014/>
- Stáhněte si zbrusu **novou nabídku lektorských programů Muzea regionu Valašsko pro žáky škol a širokou veřejnost.** Odkaz ke stažení naleznete zde: <http://www.muzeumvalassko.cz/nabidka-skolam/>
 - **Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací najdete na** <http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky a tipy hledejte na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

V této rubrice najdete Vaše i lískové tipy, zkušenosti a zážitky z různých výletů, exkurzí a výprav do přírody.

- **Vyzkoušejte pasivní dům na vlastní kůži.** Vezměte své děti, přátele či kamarády do ekopenzionu – a ukažte jim, jak se dá bydlet, aniž byste protopili majlant. Ubytujte se v komfortních 2–4 lůžkových pokojích (s vlastním sociálním zařízením, kapacita 25 lůžek) a v klidu si projděte [celý Hostětín](#) i čarokrásnou krajinu v okolí. **Více na** <http://hostetin.veronica.cz/ekopenzion>
- **Naplánujte si návštěvu 14/15 Baťova institutu Zlín**, který nabízí celoročně programy pro školy, skupiny dětí i rodiny s dětmi, www.14-15.cz
- **Výstava živých hub:** <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/vystava-zivych-hub-2014/>

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

- **Osmiměsíční soutěž pro dětské týmy mateřských i základních škol Co se skrývá za vůní MEDU.** Propozice obou soutěží v příloze, více na www.trnka.xf.cz/soutez

Přehled soutěží v regionu najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

- **Fairtradové školy**
jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.
Status Fairtradová škola mohou získat školy na všech úrovních vzdělávacího systému. Dávají jím najevo svou společenskou odpovědnost a zájem o globální rozvojové vzdělávání. Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly
- **Světová škola**
Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.
Staňte se výjimečnou a elitní školou, která se zajímá o dění okolo sebe i na celé planetě!

- **Globální rozvojové vzdělávání**
Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>
- **Odpovědná škola**
Značku **Odpovědná škola** uděluje Asociace společenské odpovědnosti školám, které kromě klasického vzdělávání žáků vnímají kulturní, sociální a vzdělávací potřeby místa, ve kterém působí. **Cílem** projektu je **zvýšit povědomí** o společenské odpovědnosti u škol a příklady dobré praxe **inspirovat** ostatní. Chceme dosáhnout toho, že se stane odpovědné chování dětem, studentům, ale i rodinám naprosto přirozené a automatické jako základní počty.
<http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola/>

Skutečně zdravá škola

Více o iniciativě a programech na webu a Facebooku.

<https://www.facebook.com/skutecnezdravaskola>
<http://www.skutecnezdravaskola.cz/>

Telefon: 732 967 206

Zelené okénko

- **Zelené úřadování**
je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.
- **Zelené nakupování**
je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Doporučujeme stránky Ekologického institutu Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá a vydal řadu materiálů. Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz (o udržitelné spotřebě v domácnosti).

- **Žijte BIO** www.bio-info.cz
vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.
- **Stránky sdružení TEREZA** www.nejsetrnejsi.cz

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

Prodejní místa:

- Výrobky Fair trade můžete zakoupit v Lísce - budova Základní školy Vsetín, Rokytnice 436, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty>
 Pondělí - čtvrtek: 8.30 – 11.00, 12.00 – 16.00 hodin
 Návštěvu si můžete domluvit předem na infoevvo@seznam.cz nebo 604 650 109.

Zajistíme pro Vás též fairtradové občerstvení či balíčky na vašich akcích.

- AMBOS MUNDOS provozuje **rozvojový obchůdek "Oba světy"**. Více o obchůdku a sortimentu najdete na AMBOS MUNDOS, www.ambosmundos.cz
- Ve Vsetíně můžete navštívit **Poetickou kafeterii** (v sousedství parkoviště u Jednoty). V nabídce kávy a čajů si vyberete i ty se značkou Fair Trade, více na www.poetkafeterie.cz
- **Krámeček u kouzelného stromu**, Holešov, <https://www.facebook.com/pages/Kr%C3%A1mek-u-kouzeln%C3%A9ho-stromu/165015163641604>

- Líska je členem pracovní skupiny pro Fairtradové město Vsetín.
- Líska je místním podporovatelem fair trade, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele
- Líska je podporovatelem kampaně **Za férovou čokoládu!**
 Líska se spolu se vsetínskými ZŠ Sychrov a Rokytnice zapojila do kampaně v rámci Vsetínského týdne pro Fair trade.
<http://cz.makechocolatefair.org/supporters>

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- Regionální značky <http://www.regionalni-znacky.cz>
- Líska realizuje projekt **POCTIVĚ VYROBENÉ** - podpora udržitelné místní ekonomiky ve Zlínském kraji (prosinec 2013 - březen 2015).

Projekt je podpořen z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

<http://www.liska-evvo.cz/doc/poctive-vyrobene-podpora-udrzitelne-mistni-ekonomiky-ve-zlinskem-kraji>

https://www.facebook.com/Poctive_vyrobené

Prodejní místa:

- ✓ Centrum Veronica Hostětín, <http://hostetin.veronica.cz/>
- ✓ Prodejna ODTADYMA, o.p.s., Seninka 2 - prodejna ve Vsetíně, přízemí Domu Kultury.

- ✓ **Obchod Z DĚDINY** nabízí jídlo z našeho regionu. Sortiment obchodu pochází z farem, od malých a středních zpracovatelů převážně ze Zlínského kraje, e-mail: obchod@zdediny.cz
<http://www.facebook.com/zdedinyzlin> Regionální potraviny, www.zdediny.cz
- ✓ **Přehled výrobků, produktů a služeb držitelů značky Tradice Bílých Karpat najdete na** <http://www.tradicebk.cz/produkty>

Recepty z naší kuchyně – patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková

Těšíme se na zajímavé a chutné recepty z Vašich kuchyní. Vítejte recepty pro domácí i školní vaření. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

➤ Babiččiny zelné placky

Babiččinu kuchyni mám spojenou se svým dětstvím. Byla úžasná - nejen ta kuchyně, ale hlavně má babička. A možná právě proto mám ráda ty klasické staré, ničím nevyšperkované recepty spojené právě s dobou minulou, babičkovskou. Pojdme si zavzpomínat.

Potřebujeme

1/2 kg kysaného zelí
1/4 kg polohrubé mouky
sůl
pepř
kmín
3 stroužky česneku
1-2 vejce (dle velikosti)
majoránka

Kysané zelí vyndáme ze sklenice (případně ze sudu, pokud máme své domácí) a řádně jej vymačkáme, abychom zelí zbavili šťávy. Poté pokrájíme na menší kousky a přendáme do mísy. Přidáme vejce, sůl, pepř, kmín, česnek a majoránku a nakonec polohrubou mouku (přisypáváme postupně - je možné, že mouky budeme potřebovat méně či více, záleží na tom, jak řádně jsme zelí "vysušili"). Vše řádně promícháme. Tvarujeme malé placky, které usmažíme po obou stranách na sádle (případně na oleji).

Tip: do těsta lze také přidat nadrobno nakrájený párek či uzené maso a podobně.

<http://www.babinet.cz/clanek-16109-babicciny-zelne-placky.html>

➤ Kandovaná dýně

Suroviny: dýně, ocet, cukr, voda

Postup přípravy receptu

1. den

Dýni oloupeme a dužinu nakrájíme na kousky o velikosti cca 2x2 cm. Zalijeme octovou vodou - na 1 l vody 1/3 l octa a necháme stát 24 hodiny.

2. den

Octovou vodu slijeme a dýni zvážíme. Na 1 kg dýně dáme 35 dkg cukru krupice nebo krystalu, promícháme a zase necháme 24 hodiny stát.

3. den

Uvaříme dýni do sklovita, ale pozor, nepřevařit, aby nebyla příliš měkká. Pak slijeme šťávu a necháme opět

stát 24 hodiny. Šťávu si schováme.

4. den

Na dýni nalijeme odloženou šťávu a 3 minuty povaříme. Dýni scedíme, necháme řádně okapat. Pak ji rozložíme a necháme asi 14 dní schnout, je občas nutné ji otočit. Pro majitele sušiček to neplatí. Pak ji lehce obalíme v moučkovém cukru, do kterého jsme přidali cukr vanilkový, dáme do sklenic a povážeme celofánem.

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica - PROVÁDÍ KONZULTACE PŘÍMO NA ZAHRADĚ, <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **NECHEJTE SI CERTIFIKOVAT VAŠI ZAHRADU - ZÍSKEJTE PLAKETU PŘÍRODNÍ ZAHRADA »** Máte-li zahradu a hospodaříte ve spolupráci s přírodou, či jste alespoň k tomu nastoupili cestu, můžete získat prestižní plaketu "Přírodní zahrada". Tu má v Česku už bezmála 150 zahradníků. Plaketou dáváte najevo svoji filozofii a podporujete šíření myšlenky přírodního zahradničení. Více o udělení plakety na <http://www.veronica.cz/?id=563>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku?**, Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě, http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

Vyšla Kuchařka ze Svatojánu

Knížka je konečně na světě, mám z ní velikou radost a moc moc doufám, že se bude líbit i těm z vás, kteří si ji koupí. Byla bych taky moc ráda, abyste mi napsali svoje připomínky, pokud nějaký budete mít. Myslím si, že se nám povedla, dokonce se líbí i mé mamince a to je teda co říct. Knížku můžete kromě kamenných knihkupectví koupit i přes net, třeba tady: <http://www.albatrosmedia.cz/kucharka-ze-svatojanu.html>

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy

- **Žáci Základní školy Vsetín, Sychrov 97 představili aktivity školy na jednání zastupitelstva města.**

Hlavním cílem bylo představit akce v oblasti fair trade společně s Městem Vsetín, ale představili také naši spolupráci s Lískou-o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, s Muzeem regionu Valaško a také SOŠ Josefa Sousedíka.

Více zde: <http://www.zsvsetinsychrov.cz/news/zaci-skoly-na-jednani-zastupitelstva/>

➤ ZŠ Sychrov na závěrečné konferenci Heuréka v Praze

Heuréka, aneb podpora badatelských aktivit žáků základních škol v přírodovědných předmětech byl čtyřletý projekt, který skončil závěrečnou konferencí 12. 9. 2014 v Nové budově Národního muzea v Praze.

Škola ZŠ Vsetín, Sychrov 97 tu měla své aktivní zastoupení, protože po celou dobu projektu patřila k osmi pilotním školám z celé České republiky.

Projekt realizovalo Národní muzeum ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy a společností Centre for Modern Education, s.r.o., ale zapojilo se také množství vědců a špičkových odborníků. Jedním z cílů projektu bylo ukázat žákům práci vědců a přesvědčit je, že i oni mohou v rámci svého učení převzít některé metody, a to zejména ty směřující k badatelské výuce. Většina vědců žáky ujišťuje, že je důležité být hlavně zvědavý a aktivně se vzdělávat i mimo školu, pokud člověka něco baví a chce dosáhnout špičkových výsledků.

V rámci projektu vznikaly čtyři základní řešené okruhy a to Věda ve škole, Věda on-line a Pilotní ověřování vzdělávacích a výukových aktivit pro žáky škol a nakonec i Vzdělávání učitelů.

V části Věda ve škole bylo vytvořeno deset základních sad výukových materiálů ze vzdělávacích oblastí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Nás na Sychrově zaujaly zejména okruhy botanika, geologie, mineralogie, paleontologie či etologie. Každá sada materiálů obsahuje jednak motivační video, většinou z nějakého odborného vědeckého pracoviště, metodiku pro učitele, pracovní listy pro žáky, zábavnou animaci, hru, kterou si žáci upevní poznatky, pak také e-learningovou lekci, která je provede přílivem nových poznatků či opakováním učiva. Díky tomuto produktu je možné, aby se žáci z tohoto portálu učili sami, doma a ještě k tomu zábavnou formou. Na projektu je nejzajímavější to, že dnes už může sloužit všem, široké veřejnosti, žákům, i učitelům ostatních základních škol. Stačí se jen přihlásit na stránky www.objevuj.eu.

Osobně bych vřele doporučila všem kolegům, aby své žáky na 2. st. ZŠ, zejména v předmětech jako je přírodopis či fyzika, na tyto stránky zavedli, aby je také sami ve výuce využívali. Jsou volně přístupné a některé materiály skutečně výuku velmi obohatí.

Pro naši školu měla účast v tomto projektu i další, přidruženou hodnotu. Díky němu jsme zjistili, že muzea obecně jsou instituce velmi nakloněné edukaci, vzdělávání a navázali jsme úzkou a věřím, že oboustranně prospěšnou spolupráci s Muzeem regionu Valašsko, v rámci které budou mít žáci kontakt s vědou a badatelským výzkumem i po skončení projektu Heuréka.

Jaroslava Ševčíková

Více zde: <http://www.zsvsetinsychrov.cz/news/zs-sychrov-na-zaverecne-konferenci-heureka/>

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

➤ Inspirativní rozhovor s Evou Francovou, Kuchařkou ze Svatojánu:

Pokud se bojíte chemie v jídle a chcete mít přehled o tom, co jíte, vyhněte se všem těm barevným krabicím, lahvím a plechovkám. Nakupujte skromně a nebuďte líní. Uleví se nejen vaší peněžence, ale i játrům a ledvinám. <http://www.margit.cz/nejlepsi-kucharka/>

Environmentální informační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, <http://www.liska-evvo.cz/rozesilka>
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna a videotéka**. <http://www.liska-evvo.cz/doc/knihovna>
- Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Společná prezentace a přehled akcí je významným tradičním nástrojem pro jednání s partnery, přípravu projektů i přiblížení EVVO veřejnosti a médiím. Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

❖ V příloze dnes najdete:

- Rozesílku 16/2014 - celý text v PDF
- Formulář na nominace na Cenu EVVO 2014
- Pozvánky a přihlášku na kurzy Líska pro mateřské školy – Jak učit POLY
- Nabídku výukových programů Líska na školní rok 2014-2015
- Nabídku výukových program CEV Žabka při SVČ Klubko Staré Město
- Nabídku výukového programu, propozice soutěží z PC Trnka při DDM Uherské Hradiště
- Nabídku besed Krajské knihovna Fr. Bartoše Zlín
- Pozvání na Den otevřených dveří do AGROFYTO H. Lideč

Líska - o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Líska najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách: Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny / Ptáci – žijí tady s námi / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené/Stromy a my/Cesty za poklady ve Zlínském kraji/ŽABAKO – žakovská badatelská konference/Skutečně zdravá škola/Jak učit POLY/Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Rozesílku připravuje a rozesílá **Líska - občanské sdružení pro EVVO ve Zlínském kraji** s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť Mrkvička a MRKEV a účastníky projektu „Školní program EVVO krok za krokem“ zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.